

Συστήματα ιχνηλασιμότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού στην ΕΕ

Εγχειρίδιο για τους ενδιαφερομένους

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή — Συστήματα ιχνηλασιμότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού στην ΕΕ. 3

I.	Σύστημα ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού	5
	Επισκόπηση.....	5
	Λεπτομερής περιγραφή του συστήματος	7
	Βασικές απαιτήσεις για τους ενδιαφερομένους σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού.....	9
I.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ.....	10
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – κατασκευαστές και εισαγωγείς.....	18
II.	ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟΙ	21
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – διανομείς και χονδρέμποροι	25
III.	ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ	27
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – φορείς εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης.....	30
IV.	ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	31
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων — Αρχές των κρατών μελών	34
V.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	35
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	37
II.	Σύστημα χαρακτηριστικών ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού.....	38
	Επισκόπηση.....	38
	Λεπτομερής περιγραφή του συστήματος	38
	Βασικές απαιτήσεις για τους ενδιαφερομένους στο πλαίσιο του συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού.....	39
I.	ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ	40
	Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων	44

Εισαγωγή — Συστήματα ιχνηλασιμότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού στην ΕΕ

Στις 3 Απριλίου 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν την οδηγία 2014/40/ΕΕ για τα προϊόντα καπνού (στο εξής: οδηγία για τα προϊόντα καπνού)¹. Γενικός στόχος της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού είναι η προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν τους κανόνες που διέπουν την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων.

Η οδηγία διευκολύνει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τον καπνό και τα συναφή προϊόντα, προστατεύοντας την ανθρώπινη υγεία, ιδίως των νέων. Επιπλέον, το άρθρο 1 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού αναφέρεται ρητά στις υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) βάσει της σύμβασης-πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού («ΣΠΕΚ»).

Βασικές διατάξεις

Τα άρθρα 15 και 16 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού **αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού** μέσω της εισαγωγής **συστημάτων ιχνηλασιμότητας και χαρακτηριστικών ασφαλείας** για τα προϊόντα αυτά. Τα συστήματα θα συμβάλουν στη μείωση της κυκλοφορίας προϊόντων καπνού που δεν συμμορφώνονται με την οδηγία για τα προϊόντα καπνού και με τη λοιπή νομοθεσία για τον έλεγχο του καπνού. Θα μειώσουν επίσης τις τεχνητά φθηνές προμήθειες παράνομων προϊόντων καπνού που συμβάλλουν στην έναρξη του καπνίσματος και επηρεάζουν τη γενική διάδοσή του. Συνεπώς, τα συστήματα θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προστασία της δημόσιας υγείας, των κρατικών προϋπολογισμών και των νόμιμων οικονομικών φορέων.

Σύστημα ιχνηλασιμότητας

Στο πλαίσιο του **συστήματος ιχνηλασιμότητας** (άρθρο 15 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού):

- Όλες οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού που παράγονται, προορίζονται ή διατίθενται στην αγορά της ΕΕ θα πρέπει να φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (με προκαθορισμένες πληροφορίες σχετικά με τον τόπο και την ημερομηνία κατασκευής, τον προορισμό κ.λπ.).
- Οι μετακινήσεις τους πρέπει να καταγράφονται σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού (από τη μονάδα κατασκευής έως τον τελευταίο οικονομικό φορέα πριν από το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης).

¹ Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ (ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 1), http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/dir_201440_el.pdf

- Οι πληροφορίες σχετικά με τις καταγραφείσες μετακινήσεις αποθηκεύονται από ανεξάρτητες μονάδες αποθήκευσης δεδομένων (με τις οποίες οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού θα πρέπει να υπογράφουν συμβάσεις, οι οποίες θα εγκρίνονται από την Επιτροπή), και τα δεδομένα θα είναι προσβάσιμα στις αρχές (κράτη μέλη και Επιτροπή) για τους σκοπούς επιβολής της νομοθεσίας.

Με τον τρόπο αυτό, το σύστημα ιχνηλασιμότητας θα καταστήσει δυνατή την παρακολούθηση της διακίνησης των νόμιμων προϊόντων καπνού (παρακολούθηση) και θα δώσει στις δημόσιες αρχές τη δυνατότητα να προσδιορίζουν σε ποιο σημείο το προϊόν διοχετεύτηκε στην παράνομη αγορά, ή το αντίστροφο (εντοπισμός).

Σύστημα χαρακτηριστικών ασφαλείας

Στο πλαίσιο του **συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας** (άρθρο 16 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού), οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ πρέπει να φέρουν απαραβίαστο χαρακτηριστικό ασφαλείας, που αποτελείται από ορατά και αόρατα στοιχεία. Έτσι οι καταναλωτές και οι αρχές θα μπορούν να προσδιορίσουν αν το προϊόν είναι γνήσιο ή παράνομο.

Παράγωγο δίκαιο

Τα άρθρα 15 και 16 παρέχουν το βασικό πλαίσιο για τα συστήματα ιχνηλασιμότητας και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας. Συμπληρωματικά, η Επιτροπή έχει εκδώσει τρεις πράξεις παράγωγου δικαίου με πρόσθετες τεχνικές λεπτομέρειες:

- **Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574 της Επιτροπής** για τα τεχνικά πρότυπα για τη δημιουργία και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού·
- **Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/573** όσον αφορά βασικά στοιχεία των συμβάσεων αποθήκευσης δεδομένων που συνάπτονται στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού·
- **Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/576 της Επιτροπής** για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφαλείας που εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού.

Τα συστήματα πρέπει να έχουν τεθεί σε εφαρμογή έως τις **20 Μαΐου 2019** για τα τσιγάρα και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα, και έως τις **20 Μαΐου 2024** για όλα τα άλλα προϊόντα καπνού.

I. Σύστημα ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού

Επισκόπηση

Το σύστημα ιχνηλασιμότητας καθιστά δυνατή την παρακολούθηση των προϊόντων καπνού σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού (παρακολούθηση) και παρέχει στις αρχές τη δυνατότητα να καθορίζουν πιθανά σημεία εκτροπής από ή προς την αλυσίδα εφοδιασμού (εντοπισμός).

Η ιχνηλασιμότητα είναι δυνατή μόνο αν τα προϊόντα καπνού φέρουν μοναδικούς αναγνωριστικούς κωδικούς (ΜΑΚ) (που περιλαμβάνουν προκαθορισμένες πληροφορίες — π.χ. προέλευση και ημερομηνία κατασκευής, προορισμό κ.λπ.). Κατ' αυτό τον τρόπο γίνεται δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητάς τους, η παρακολούθηση και ο εντοπισμός τους σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και η διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών σε εγκατάσταση αποθήκευσης δεδομένων.

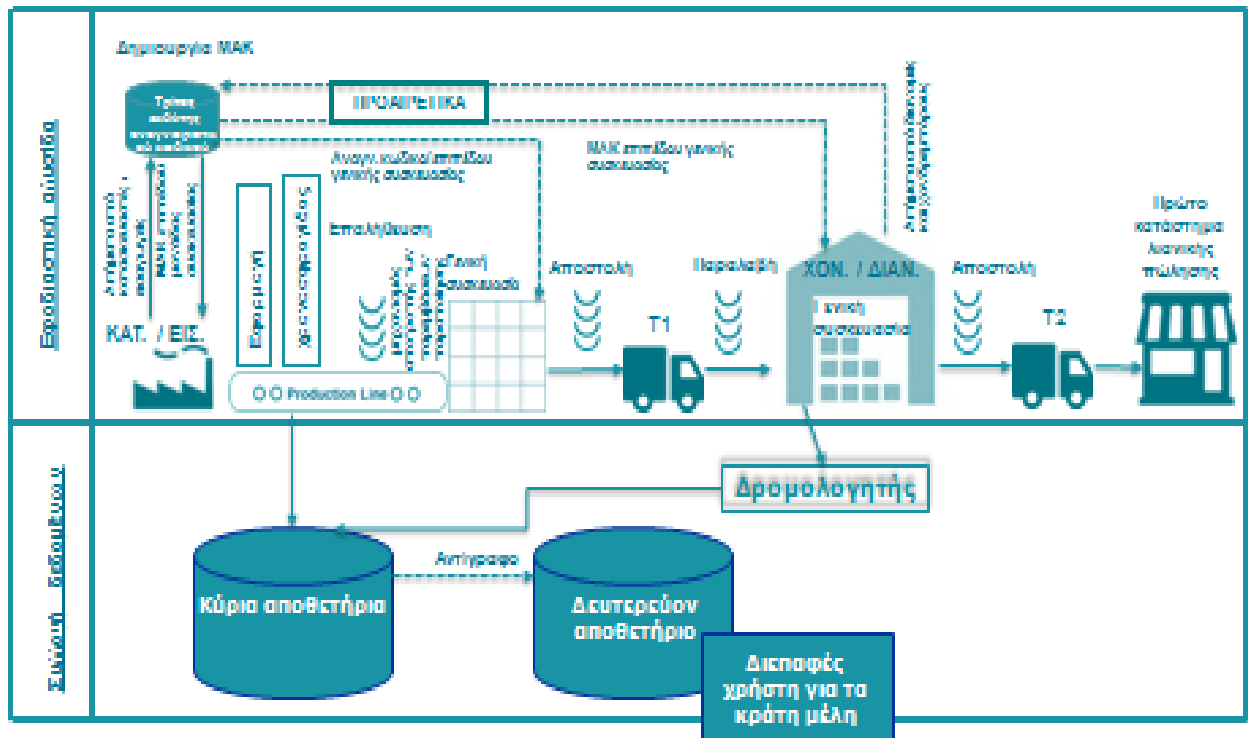
Ο ΜΑΚ είναι αλφαριθμητικός κωδικός, ο οποίος κωδικοποιείται σε φορέα δεδομένων με σκοπό τη δυνατότητα ανάγνωσης από μηχάνημα (π.χ. σάρωση). Οι φορείς δεδομένων συχνά λαμβάνουν τη μορφή οπτικού (μονο- ή δισδιάστατου) γραμμωτού κώδικα, ο οποίος τοποθετείται στη συσκευασία του προϊόντος κατά τρόπον ώστε να μην μπορεί να αφαιρεθεί.

Οι βασικές απαιτήσεις του συστήματος ιχνηλασιμότητας ορίζονται:

- **στο άρθρο 15 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού·**
- **στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/574 της Επιτροπής** σχετικά με τα τεχνικά πρότυπα για τη θέσπιση και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού· (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων I και II)
- **στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2018/573 της Επιτροπής** σχετικά με τα βασικά στοιχεία των συμβάσεων αποθήκευσης δεδομένων που πρέπει να συνάπτονται ως μέρος ενός συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού.

Στο κατωτέρω γράφημα παρουσιάζεται επισκόπηση των εν λόγω βασικών απαιτήσεων (συμπεριλαμβανομένων των βασικών σταδίων και των γεγονότων που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας). Για λόγους σαφήνειας, γίνεται διάκριση μεταξύ της αλυσίδας εφοδιαστικής (όπου πραγματοποιείται η φυσική κίνηση των προϊόντων και των συναλλαγών) και της αποθήκευσης δεδομένων (όπου θα υποβάλλονται σε επεξεργασία πληροφορίες σχετικά με τις κινήσεις προϊόντων και τις συναλλαγές).

Διάρθρωση του επιχειρησιακού συστήματος

Λεπτομερής περιγραφή του συστήματος

Σύμφωνα με το σύστημα ιχνηλασιμότητας, η δημιουργία MAK ανατίθεται σε «εκδότες αναγνωριστικών κωδικών» που απαιτείται να είναι οικονομικά και νομικά ανεξάρτητοι από την καπνοβιομηχανία. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για τον διορισμό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών στο έδαφός του.

Αφού διοριστούν, οι εκδότες αναγνωριστικών κωδικών θα λαμβάνουν αιτήσεις για τη δημιουργία των MAK από τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού, οι οποίοι θα πρέπει να τους παρέχουν προκαθορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα. Στη συνέχεια, οι εκδότες αναγνωριστικών κωδικών θα παράγουν παρτίδες MAK και θα τις παραδίδουν στον κατασκευαστή ή στον εισαγωγέα της παραγγελίας, έναντι αμοιβής. Οι MAK που έχουν παραδοθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί σε συσκευασίες θα παραμένουν σε ισχύ για περίοδο έξι μηνών. Η ισχύς τους λήγει αν δεν εφαρμοστούν σε συσκευασίες εντός της συγκεκριμένης προθεσμίας.

Στη γραμμή παραγωγής, οι κατασκευαστές θα συμπληρώνουν τον MAK με «χρονοσφραγίδα» (δηλ. σήμανση που αναγράφει την ημερομηνία και την ώρα κατασκευής του προϊόντος καπνού). Ο MAK στη συνέχεια θα εφαρμοστεί στη μονάδα συσκευασίας, αφού κωδικοποιηθεί σε εγκεκριμένο φορέα δεδομένων. Η εφαρμογή του πρέπει να επαληθευτεί ώστε να διασφαλιστεί η αναγνωσιμότητά του. Προηγουμένως πρέπει να έχει εγκατασταθεί μηχανισμός αποτροπής των παρεμβάσεων παραποίησης, ο οποίος θα μπορεί να πραγματοποιήσει ανεξάρτητη και μη δυνάμενη να τροποποιηθεί καταγραφή της εν λόγω διαδικασίας επαλήθευσης. Το μητρώο αυτό θα είναι προσβάσιμο από τις δημόσιες αρχές για ενδεχόμενες έρευνες και επιθεωρήσεις.

Σημείωση: Στην περίπτωση των εισαγωγέων, οι ανωτέρω διαδικασίες θα πρέπει να πραγματοποιούνται πριν από την είσοδο των προϊόντων στην Ένωση (βλ. άρθρο 2 παράγραφος 38 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού) – δηλαδή στην τρίτη χώρα της παραγωγής τους, ή ενώ βρίσκονται υπό τελωνειακό καθεστώς αναστολής.

Στη συνέχεια, τα πακέτα που φέρουν ορθή επισήμανση μπορούν να παρακολουθούνται και να εντοπίζονται σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτά προστίθενται σε μεγαλύτερες συσκευασίες, όπως κούτες, κιβώτια ή παλέτες, γνωστές ως «γενική συσκευασία». Η παρακολούθηση σε επίπεδο συνολικής συσκευασίας επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι οι μονάδες συσκευασίας παραμένουν κατάλληλες για παρακολούθηση και εντοπισμό. Για τον σκοπό αυτό απαιτούνται ξεχωριστοί MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας, ηλεκτρονικά συνδεδεμένοι με κάθε MAK χαμηλότερου επιπέδου. Η καταγραφή των κινήσεων των προϊόντων σε επίπεδο γενικής συσκευασίας αποσκοπεί στην ελάφρυνση της επιχειρησιακής επιβάρυνσης των οικονομικών φορέων (ιδίως των χονδρεμπόρων και των διανομέων), οι οποίοι διαφορετικά θα έπρεπε να σαρώνουν κάθε μονάδα συσκευασίας που διακινούν. Οι MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας μπορούν είτε να ζητούνται από τον αρμόδιο εκδότη αναγνωριστικών κωδικών είτε να παράγονται από τον οικονομικό φορέα βάσει των προβλεπόμενων διεθνών προτύπων.

Η μεταφορά μεταξύ διαφορετικών εγκυταστάσεων διέπεται επίσης από μια σαφή δέσμη κανόνων: καθ'αποστολή και άφιξη πρέπει να καταγράφεται και να αναφέρεται στο σύστημα αποθετηρίων, μέχρι το σημείο αποστολής στο πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης, δηλαδή στον πρώτο τόπο στον οποίο τα προϊόντα θα τεθούν στη διάθεση των καταναλωτών.

Όλες οι καταγεγραμμένες πληροφορίες πρέπει να υποβάλλονται στο «σύστημα αποθετηρίων». Αυτός είναι ο γενικός όρος που χρησιμοποιείται για την περιγραφή των διαφορών κύριων αποθετηρίων (των συμβάσεων που έχει συνάψει κάθε κατασκευαστής και εισαγωγέας), του δευτερεύοντος αποθετηρίου (το οποίο θα περιέχει αντίγραφο όλων των δεδομένων ιχνηλασιμότητας που αποθηκεύονται στα κύρια αποθετήρια) και του δρομολογητή (συσκευή που έχει δημιουργηθεί από το δευτερεύον αποθετήριο, η οποία διαβιβάζει δεδομένα μεταξύ διαφορών στοιχείων του συστήματος αποθετηρίων).

Κάθε κατασκευαστής και κάθε εισαγωγέας θα πρέπει να διαβιβάζει τις πληροφορίες ιχνηλασιμότητας που έχει καταγράψει στο κύριο αποθετήριο με το οποίο έχει συνάψει σύμβαση. Όλοι οι άλλοι οικονομικοί φορείς (π.χ. χονδρέμποροι και διανομείς) θα διαβιβάζουν πληροφορίες ιχνηλασιμότητας μέσω του δρομολογητή.

Το δευτερεύον αποθετήριο θα παρέχει στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή επισκόπηση των κινήσεων των προϊόντων καπνού στην ΕΕ. Αυτό θα καταστήσει δυνατούς τους ελέγχους της αλυσίδας εφοδιασμού και θα συμβάλει στις δραστηριότητες παρακολούθησης και επιβολής της νομοθεσίας.

Καθορίζονται σαφή χρονοδιαγράμματα για τη διαβίβαση των δεδομένων ιχνηλασιμότητας στο σύστημα αποθετηρίων: γενικά, πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός 3 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος και εντός 24 ωρών σε περίπτωση αποστολής και μεταφόρτωσης προϊόντων καπνού.

Για να εξασφαλιστεί η ορθή διαβίβαση των στοιχείων ιχνηλασιμότητας, τα μηνύματα διαβίβασης πρέπει να περιλαμβάνουν προκαθορισμένες πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές παρατίθενται στο παράρτημα 2 του εκτελεστικού κανονισμού.

Βασικές απαιτήσεις για τους ενδιαφερομένους σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού

Στις ενότητες που ακολουθούν καθορίζονται οι βασικές απαιτήσεις του συστήματος ιχνηλασιμότητας των προϊόντων καπνού, ανάλογα με την κατηγορία των ενδιαφερομένων.

Αν δεν αναφέρεται διαφορετικά, όλα τα άρθρα που αναφέρονται είναι τα άρθρα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/574 για τα τεχνικά πρότυπα για τη δημιουργία και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού και τα παραρτήματα I και II του κανονισμού.

I. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ

Οι απαιτήσεις για τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες: **A)** επισήμανση των συσκευασιών με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό· **B)** σύστημα αποθετηρίων· **Γ)** υποχρεώσεις καταγραφής.

A. Επισήμανση των συσκευασιών με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (ΜΑΚ)

Βασικές απαιτήσεις:

1. **Αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικών φορέων, μονάδων και μηχανημάτων από σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών:** Αφού τα κράτη μέλη ολοκληρώσουν τη διαδικασία διορισμού εκδοτών αναγνωριστικών κωδικών (άρθρο 3), ένα από τα αρχικά καθήκοντα των κατασκευαστών και των εισαγωγέων προϊόντων καπνού είναι να υποβάλουν στον οικείο εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (βλ. κατωτέρω*) αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς (για τους ίδιους, τις παραγωγικές μονάδες τους και τα μηχανήματα που χρησιμοποιούν στην παραγωγή προϊόντων καπνού) (άρθρο 14· άρθρο 16· άρθρο 18).

Το αίτημα έκδοσης κωδικού πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένες πληροφορίες (που αναφέρονται στο παράρτημα II, κεφάλαιο II, τμήμα I). Ο εκδότης αναγνωριστικών κωδικών παρέχει στη συνέχεια αναγνωριστικό κωδικό και καταρτίζει και τηρεί μητρώο όλων των αναγνωριστικών κωδικών που έχει εκδώσει (άρθρο 15· άρθρο 17· άρθρο 19). Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς πρέπει να έχουν στην κατοχή τους τους σχετικούς αναγνωριστικούς κωδικούς, προκειμένου να ζητήσουν ΜΑΚ από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών.

***Πού μπορείτε να ζητήσετε ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ**

- Κατασκευαστές και εισαγωγείς -

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών οικονομικού φορέα: Οι κατασκευαστές θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για κάθε κράτος μέλος στο οποίο λειτουργούν τουλάχιστον μία μονάδα. Οι εισαγωγείς θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για κάθε κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διαθέτουν τα προϊόντα τους (άρθρο 14).

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών μονάδας: Οι κατασκευαστές θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η μονάδα. Οι εισαγωγείς είναι υπεύθυνοι για την υποβολή αιτήματος έκδοσης κωδικών για τις μονάδες κατασκευής που βρίσκονται εκτός της ΕΕ. Θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα σε οποιονδήποτε εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που έχει διοριστεί από κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διαθέτουν τα προϊόντα τους (άρθρο 16).

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών μηχανήματος: Οι κατασκευαστές θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το μηχάνημα. Οι εισαγωγείς είναι υπεύθυνοι για την υποβολή αιτημάτων έκδοσης κωδικών για μηχανήματα που βρίσκονται εκτός της ΕΕ. Θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα σε οποιονδήποτε εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που έχει διοριστεί από κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διαθέτουν τα προϊόντα τους (άρθρο 18).

- 2. Αίτημα έκδοσης ΜΑΚ για συσκευασίες προϊόντων καπνού από τον αρμόδιο εκδότη αναγνωριστικών κωδικών:** Μετά την παραλαβή των σχετικών αναγνωριστικών κωδικών (βλ. ανωτέρω), οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς μπορούν να προχωρήσουν στην υποβολή αιτήματος έκδοσης ΜΑΚ από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών.

Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να αποστέλλουν συγκεκριμένες πληροφορίες (που αναφέρονται στο παράρτημα II κεφάλαιο II τμήμα II) σε σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (βλ. κατωτέρω*). Ισχύουν ειδικές προθεσμίες για την παράδοση των αιτούμενων ΜΑΚ (άρθρο 9· άρθρο 13). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να αποστέλλονται ηλεκτρονικά ή, κατά περίπτωση, για τις μονάδες συσκευασίας, με υλική παράδοση (άρθρο 9). Οι αναγνωριστικοί κωδικοί πρέπει να τοποθετούνται στη συσκευασία εντός 6 μηνών από την παραλαβή (άρθρο 5 παράγραφος 1).

Για τις **μονάδες συσκευασίας**, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς πρέπει να ζητούν MAK από σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (*άρθρο 9*). Για τα επίπεδα **γενικής συσκευασίας**, οι MAK μπορούν **είτε** να δημιουργηθούν βάσει αιτήματος σε εκδότη αναγνωριστικών κωδικών **είτε** να δημιουργηθούν απευθείας από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO/IEC 15459-1:2014 ή ISO/IEC 15459-4:2014 (*άρθρο 10*).

***Πού μπορείτε να ζητήσετε ΜΟΝΑΔΙΚΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ**

- Κατασκευαστές και εισαγωγείς -

Οι κατασκευαστές πρέπει να υποβάλουν αίτημα για MAK στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο κατασκευάζονται τα προϊόντα (άρθρο 4 παράγραφος 1). **Ωστόσο**, κατά παρέκκλιση, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίσει τον δικό του εκδότη αναγνωριστικών κωδικών ως υπεύθυνο για την παραγωγή όλων των MAK για όλες τις μονάδες συσκευασίας που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά του (άρθρο 4 παράγραφος 1). Οι κατασκευαστές πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της παρέκκλισης αυτής. Οι **εισαγωγείς** πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου θα διατεθούν τα προϊόντα (άρθρο 4 παράγραφος 2).

Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς που εκτελούν δραστηριότητες γενικής συσκευασίας μπορούν να επιλέξουν να υποβάλουν αίτημα έκδοσης MAK στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο τα προϊόντα συσκευάζονται σε γενική συσκευασία (άρθρο 4 παράγραφος 3). Εναλλακτικά, μπορούν να επιλέξουν την άμεση δημιουργία των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO/IEC 15459-1:2014 ή ISO/IEC 15459-4:2014 (άρθρο 10.)

Οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς που εξάγουν προϊόντα καπνού από την ΕΕ θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο κατασκευάζονται τα προϊόντα.

- 3. Επισήμανση των συσκευασιών με MAK και επαλήθευση:** Μετά την παραλαβή των MAK από τους εκδότες αναγνωριστικών κωδικών (ή την παραγωγή από τον οικονομικό φορέα, στην περίπτωση των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας), οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς τους εφαρμόζουν στις συσκευασίες (άρθρο 6· άρθρο 10). Οι **εισαγωγείς** θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι MAK έχουν τοποθετηθεί πριν από την εισαγωγή του προϊόντος καπνού στην Ένωση (άρθρο 6· βλ. και άρθρο 2 παράγραφος 38 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού). Στην περίπτωση όλων των MAK που παράγονται από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς οφείλουν να προσθέτουν τη χρονοσφραγίδα με τον προβλεπόμενο μορφότυπο (άρθρο 8 παράγραφος 3· άρθρο 11,3). Οι MAK πρέπει να κωδικοποιούνται σε έναν από τους επιτρεπόμενους φορείς δεδομένων (άρθρο 21.)

Στην περίπτωση των μονάδων συσκευασίας, πρέπει να επαληθεύεται η σωστή εφαρμογή και η αναγνωσιμότητα του MAK και η διαδικασία επαλήθευσης πρέπει να προστατεύεται με μηχανισμό αποτροπής των παρεμβάσεων παραποίησης τον οποίο παρέχει και εγκαθιστά ανεξάρτητο τρίτο μέρος (άρθρο 7). Το αρχείο που

δημιουργείται από τον μηχανισμό αποτροπής των παρεμβάσεων παραποίησης πρέπει να είναι προσβάσιμο από τις αρχές κατόπιν αιτήματος (*άρθρο 7 παράγραφος 5*).

Όπως ορίζεται στο *άρθρο 7 παράγραφος 6*, ορισμένοι οικονομικοί φορείς θα επωφεληθούν από μεταβατικές περιόδους ή από πλήρη απαλλαγή από την υποχρέωση εγκατάστασης μηχανισμών αποτροπής των παρεμβάσεων παραποίησης.

Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς θα πρέπει επίσης να συνδέουν τον ΜΑΚ επιπέδου γενικής συσκευασίας με τον κατάλογο όλων των ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας που περιέχονται στη γενική συσκευασία (*άρθρο 12 παράγραφος 1*), διαβιβάζοντας στο κύριο αποθετήριο τις πληροφορίες που αναφέρονται στο *παράρτημα II κεφάλαιο II τμήμα 3 (σημείο 3.2)*.

Β. Σύστημα αποθετηρίων

Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς υποχρεούνται να καταγράφουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τα γεγονότα προϊόντων στα οποία συμμετέχουν (άρθρο 32· άρθρο 33). Τα στοιχεία αυτά στη συνέχεια διαβιβάζονται και αποθηκεύονται σε ένα σύστημα αποθετηρίων το οποίο αποτελείται από τρία διαλειτουργικά μέρη (άρθρο 24) – **1) κύρια αποθετήρια· 2) ένα (μοναδικό) δευτερεύον αποθετήριο· και 3) έναν δρομολογητή.**

Βασικές απαιτήσεις:

- 1. Επιλογή και δημιουργία των «κύριων αποθετηρίων»:** Κάθε κατασκευαστής και κάθε εισαγωγέας πρέπει να συνάψει σύμβαση με ανεξάρτητο τρίτο πάροχο αποθήκευσης δεδομένων για τη δημιουργία κύριου αποθετηρίου (άρθρο 26 παράγραφος 1.) Οι διαδικασίες που διέπουν τη σύναψη αυτή (που παρατίθενται στο παράρτημα 1 μέρος Α) επιβάλλουν στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς τσιγάρων και καπνού για στριφτά τσιγάρα την υποχρέωση να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με τον προτεινόμενο πάροχο αποθήκευσης (το αργότερο δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού όσον αφορά βασικά στοιχεία των συμβάσεων αποθήκευσης δεδομένων που συνάπτονται στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού**). Πρέπει επίσης να υποβάλουν σχέδιο σύμβασης, με τα βασικά στοιχεία που προσδιορίζονται στον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό** (καθώς και πίνακα αντιστοιχίας και τις σχετικές γραπτές δηλώσεις) (βλέπε παράρτημα Ι μέρος Α παράγραφοι 1 και 2). Η ανεξαρτησία και η τεχνική καταλληλότητα του παρόχου θα αξιολογηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι κατάλογοι των εγκεκριμένων παρόχων θα δημοσιευτούν στον ιστότοπό της (παράρτημα Ι μέρος Α παράγραφος 8.) Κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των συμβάσεων θα υπόκειται σε έγκριση (παράρτημα Ι μέρος Α παράγραφος 9.)

Κάθε κύριο αποθετήριο θα φιλοξενεί αποκλειστικά πληροφορίες που αφορούν τα προϊόντα καπνού του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα που έχει συνάψει τη σύμβαση για το αποθετήριο (άρθρο 26 παράγραφος 2.) Όλα τα κύρια αποθετήρια πρέπει να διαβιβάζουν αντίγραφο των δεδομένων στο δευτερεύον αποθετήριο (άρθρο 26 παράγραφος 3.) Οι προδιαγραφές της ανταλλαγής δεδομένων και ένα κοινό λεξικό δεδομένων θα καθοριστούν από το δευτερεύον αποθετήριο (άρθρο 26 παράγραφος 4· άρθρο 26,5). Εφαρμόζονται πρόσθετες τεχνικές απαιτήσεις (άρθρο 25) και διαδικασίες (παράρτημα Ι μέρη Α+Γ) για τους παρόχους κύριων αποθετηρίων, με σκοπό να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία, η λειτουργικότητα και η διαλειτουργικότητα του συστήματος.

- 2. Κόστος του συστήματος αποθετηρίων:** Όλες οι δαπάνες που σχετίζονται με το σύστημα αποθετηρίων θα βαρύνουν τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού. Το κόστος των υπηρεσιών αποθετηρίου πρέπει να είναι δίκαιο, εύλογο και αναλογικό προς τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν και προς τον αριθμό των ΜΑΚ που ζητήθηκαν (άρθρο 30 παράγραφος 1).

Το κόστος δημιουργίας και λειτουργίας του δευτερεύοντος αποθετηρίου θα μεταφέρεται στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού μέσω του κόστους που τους χρεώνουν οι πάροχοι των κύριων αποθετηρίων (άρθρο 30 παράγραφος 2.)

Γ. Υποχρεώσεις καταγραφής

Βασικές απαιτήσεις:

- 1. Καταγραφή γεγονότων προϊόντων:** Τα γεγονότα προϊόντων που πρέπει να καταγράφονται και να διαβιβάζονται καθορίζονται στο κεφάλαιο VI του κανονισμού. Περιλαμβάνουν γεγονότα για τις **κινήσεις προϊόντων** (όπως την εφαρμογή MAK σε μονάδες συσκευασίας, ή την αποστολή από μονάδα κ.ά.) (άρθρο 32 παράγραφος 1) και **συναλλακτικά** γεγονότα (όπως την έκδοση τιμολογίου, την είσπραξη πληρωμής κ.ά.) (άρθρο 33 παράγραφος 1.) Την ευθύνη για την καταγραφή και τη διαβίβαση των τελευταίων έχει ο πωλητής του προϊόντος (άρθρο 33 παράγραφος 3.)

Σε όλες τις περιπτώσεις, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς πρέπει να διαβιβάζουν τις καταγεγραμμένες πληροφορίες στο κύριο αποθετήριο τους. Οι απαιτούμενες πληροφορίες, καθώς και ο μορφότυπος με τον οποίο πρέπει να διαβιβάζονται, παρατίθενται στο παράρτημα II κεφάλαιο II τμήματα 3 και 4. Η επιτυχής διαβίβαση θα επισημαίνεται με μήνυμα επιβεβαίωσης από το κύριο αποθετήριο τους (άρθρο 32 παράγραφος 7· άρθρο 33,4).

- 2. Διαβίβαση των απαιτούμενων πληροφοριών εντός του αναγκαίου χρονικού πλαισίου:** Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς πρέπει να εξασφαλίζουν τη διαβίβαση των πληροφοριών εντός 3 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 1), για παράδειγμα, 3 ώρες μετά την εφαρμογή του MAK σε μονάδα συσκευασίας. Υπάρχουν δύο εξαιρέσεις: η αποστολή προϊόντων από μονάδες και η μεταφόρτωση προϊόντων. Οι πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω γεγονότα θα πρέπει να διαβιβάζονται εντός 24 ωρών πριν από την πραγματοποίηση του γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 3).

Ισχύουν ορισμένες παρεκκλίσεις από τον γενικό κανόνα των 3 ωρών: Οι ΜΜΕ (όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της ΕΕ), καθώς και οι παραγωγοί/εισαγωγείς που χειρίστηκαν σε επίπεδο Ένωσης λιγότερους από 120 εκατομμύρια MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, μπορούν να διαβιβάζουν τις πληροφορίες εντός 24 ωρών από την πραγματοποίηση του γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 4).

Ωστόσο, όσοι δεν πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια θα επωφεληθούν από μεταβατική περίοδο, η οποία θα ισχύει για όλους τους οικονομικούς φορείς, έως τις 20 Μαΐου 2028. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής μπορούν να διαβιβάζουν πληροφορίες εντός 24 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 5.)

Οι παρεκκλίσεις δεν ισχύουν για τα γεγονότα αποστολής και μεταφόρτωσης, για τα οποία πάντα θα απαιτείται εκ των προτέρων υποβολή στοιχείων (άρθρο 34 παράγραφος 3.)

3. **Διασφάλιση της κωδικοποίησης του MAK με χρήση των ορθών φορέων δεδομένων:** Οι MAK κωδικοποιούνται σε φορείς δεδομένων (δηλ. γραμμωτούς κώδικες). Τα είδη των επιτρεπόμενων φορέων δεδομένων περιορίζονται αυστηρά σε τρία ανά επίπεδο (*άρθρο 21 παράγραφος 1· άρθρο 21 παράγραφος 5*): για τις μονάδες συσκευασίας, τα είδη που χρησιμοποιούνται είναι: **Data Matrix, QR Code** και **DotCode**· για το επίπεδο γενικής συσκευασίας, τα είδη που χρησιμοποιούνται είναι: **Data Matrix, QR Code** και **Code 128**.

Τέλος, υπάρχουν ειδικοί κανόνες για την ποιότητα των φορέων δεδομένων (*άρθρο 22*), μεταξύ άλλων ότι κάθε φορέας δεδομένων πρέπει να περιλαμβάνει έναν αναγνώσιμο από τον άνθρωπο κωδικό, ο οποίος καθιστά δυνατή την πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τον MAK χωρίς τη συσκευή σάρωσης, αν χρειαστεί (*άρθρο 23*.)

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – κατασκευαστές και εισαγωγείς

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες των κατασκευαστών και των εισαγωγέων στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται ο **εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574** και τα συνοδευτικά **παραρτήματά του**, καθώς επίσης και ο **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/573**.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Κατασκευαστές και εισαγωγείς προϊόντων καπνού	<u>Αναγνωριστικοί κωδικοί</u> – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό οικονομικού φορέα (<i>άρθρο 14</i>) – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό μονάδας (<i>άρθρο 16</i>) – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό μηχανήματος (<i>άρθρο 18</i>)
	<u>Μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός (MAK)</u> <i>Για MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας:</i> – Αίτημα για MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας από εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (<i>άρθρο 9</i>) – Επισήμανση μέσω MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας (<i>άρθρο 6</i>)· προσθήκη χρονοσφραγίδας (<i>άρθρο 8 παράγραφος 3</i>) – Επαλήθευση των MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας

	(άρθρο 7) <i>Για MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας:</i> – Απόφαση για αίτημα έκδοσης MAK από εκδότη αναγνωριστικών κωδικών ή για απευθείας παραγωγή από τον οικονομικό φορέα σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα ISO (άρθρο 10) – Σε περίπτωση αιτήματος προς εκδότη αναγνωριστικών κωδικών: υποβολή αιτήματος (άρθρο 13.) – Σε περίπτωση απευθείας παραγωγής: παραγωγή MAK σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα ISO (άρθρο 10). – Επισήμανση μέσω MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας (άρθρο 10)· για MAK που έχουν εκδοθεί από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών: προσθήκη χρονοσφραγίδας (άρθρο 11 παράγραφος 3) <u>Φορείς δεδομένων</u> – Κωδικοποίηση των MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας (που παραδίδονται ηλεκτρονικά) και των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας (άρθρο 21) – Διασφάλιση της ποιότητας των οπτικών γραμμωτών κωδικών (άρθρο 22) – Συμπερίληψη κωδικού αναγνώσιμου από τον άνθρωπο σε κάθε φορέα δεδομένων (άρθρο 23) <u>Σύστημα αποθετηρίων</u> – Δημιουργία κύριου αποθετηρίου (άρθρα 24 και 26) – Κοινοποίηση στην Επιτροπή της ταυτότητας του προτεινόμενου παρόχου υπηρεσιών αποθετηρίου, καθώς και όλης της σχετικής τεκμηρίωσης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου σύμβασης (παράρτημα I μέρος Α παράγραφοι 1 και 2) – Καταβολή όλων των δαπανών που συνδέονται με το σύστημα
--	---

	αποθετηρίων μέσω του κόστους που χρεώνουν οι πάροχοι του κύριου αποθετηρίου (άρθρο 30) <u>Καταγραφή και διαβίβαση πληροφοριών</u> – Καταγραφή και διαβίβαση πληροφοριών για τις κινήσεις προϊόντων στο κύριο αποθετήριο (άρθρο 32) εντός του προβλεπόμενου χρονικού πλαισίου (άρθρο 34) – Καταγραφή και διαβίβαση συναλλακτικών πληροφοριών στο κύριο αποθετήριο (άρθρο 33) εντός του προβλεπόμενου χρονικού πλαισίου (άρθρο 34)
--	---

II. ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟΙ

Οι απαιτήσεις για τους **διανομείς και τους χονδρεμπόρους** μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες: **A)** επισημάνση των συσκευασιών με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό· και **B)** υποχρεώσεις καταγραφής.

A. Επισημάνση των συσκευασιών με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (ΜΑΚ)

Βασικές απαιτήσεις:

- 1. Αίτημα προς τον σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών για αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικών φορέων, μονάδων και μηχανημάτων:** Αφού τα κράτη μέλη διορίσουν εκδότες αναγνωριστικών κωδικών (*άρθρο 3*), οι διανομείς και οι χονδρέμποροι πρέπει να υποβάλουν στους εν λόγω εκδότες (βλέπε κατωτέρω*) αιτήματα έκδοσης αναγνωριστικών κωδικών (*άρθρο 14· άρθρο 16*). Τα αιτήματα πρέπει να υποβάλλονται με την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών (οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα II κεφάλαιο II τμήμα 1). Στη συνέχεια ο εκδότης αναγνωριστικών κωδικών θα είναι υπεύθυνος για την έκδοση αναγνωριστικών κωδικών, καθώς και για τη δημιουργία και την τήρηση μητρώου όλων των κωδικών που εκδίδει (*άρθρο 15· άρθρο 17*).

***Πού θα απευθυνθείτε για να ζητήσετε αναγνωριστικούς κωδικούς**

- Διανομείς και χονδρέμποροι -

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών οικονομικού φορέα: οι διανομείς και οι χονδρέμποροι θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για κάθε κράτος μέλος στο οποίο διαχειρίζονται τουλάχιστον μία μονάδα. (*άρθρο 14.*)

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών μονάδας: οι διανομείς και οι χονδρέμποροι θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η μονάδα. (*άρθρο 16*)

2. **(Κατά περίπτωση) Αίτημα έκδοσης MAK για συσκευασίες προϊόντων καπνού επιπέδου γενικής συσκευασίας από τον αρμόδιο εκδότη αναγνωριστικών κωδικών:** Στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση ή επανομαδοποίηση των προϊόντων καπνού πραγματοποιείται από τους διανομείς ή τους χονδρέμπορους, οι MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας πρέπει να εφαρμόζονται στη συσκευασία (εκτός εάν προτιμάται η σάρωση των επιμέρους μονάδων συσκευασίας).

Οι MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας μπορούν είτε να ζητούνται από σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (βλ. κατωτέρω*) με τη διαβίβαση συγκεκριμένων πληροφοριών (βλ. *παράρτημα II κεφάλαιο II τμήμα II*), είτε να παράγονται απευθείας από τον ίδιο τον χονδρέμπορο/τον διανομέα, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO/IEC 15459-1:2014 ή το ISO/IEC 15459-4:2014 (*άρθρο 10.*)

Ισχύουν ειδικές προθεσμίες για την ηλεκτρονική παράδοση, εκ μέρους του εκδότη αναγνωριστικών κωδικών, των αιτούμενων MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας (*άρθρο 13*), και οι MAK πρέπει να χρησιμοποιηθούν για επισημάνση της συσκευασίας εντός 6 μηνών από την παραλαβή τους (*άρθρο 5 παράγραφος 1*).

***Πού μπορείτε να ζητήσετε ΜΟΝΑΔΙΚΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ**

- Διανομείς και χονδρέμποροι -

Οι κωδικοί πρέπει να ζητούνται από τον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο τα προϊόντα συσκευάζονται σε γενική συσκευασία (*άρθρο 4 παράγραφος 3.*)

(Εναλλακτικά, οι MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας μπορούν να παράγονται απευθείας από τους οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO/IEC 15459-1:2014 ή ISO/IEC 15459-4:2014 (*άρθρο 10.*)

3. **(Κατά περίπτωση) Εφαρμογή MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας σε συσκευασίες:** Μετά την παραλαβή των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας από τους εκδότες αναγνωριστικών κωδικών (ή την παραγωγή από τους οικονομικούς φορείς), οι διανομείς και οι χονδρέμποροι οφείλουν να τους εφαρμόζουν στις συσκευασίες. Στην περίπτωση των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας που παράγονται από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών, οι διανομείς και οι χονδρέμποροι οφείλουν να προσθέτουν χρονοσφραγίδα (*άρθρο 11 παράγραφος 3.*) Πριν από την εφαρμογή οι MAK πρέπει να κωδικοποιηθούν με χρήση ενός από τους επιτρεπόμενους φορείς δεδομένων (*άρθρο 21 παράγραφος 5*) (βλ. σημείο Β παράγραφος 3 κατωτέρω).

Κάθε ΜΑΚ επιπέδου γενικής συσκευασίας πρέπει να συνδέεται με τον κατάλογο των ΜΑΚ όλων των μονάδων συσκευασίας που περιέχει η γενική συσκευασία (*άρθρο 12 παράγραφος 1.*) Για τον σκοπό αυτό, οι πληροφορίες που απαριθμούνται στο *παράρτημα II κεφάλαιο II τμήμα 3 (σημείο 3.2)* πρέπει να διαβιβάζονται στο δευτερεύον αποθετήριο μέσω του δρομολογητή.

Β. Υποχρεώσεις καταγραφής

Βασικές απαιτήσεις:

- 1. Καταγραφή των σχετικών γεγονότων:** Τα γεγονότα προϊόντων που πρέπει να καταγράφονται και να διαβιβάζονται καθορίζονται στο κεφάλαιο VI του κανονισμού. Περιλαμβάνουν γεγονότα για τις **κινήσεις** προϊόντων (όπως την εφαρμογή ΜΑΚ σε μονάδες συσκευασίας, ή την αποστολή από μονάδα κ.ά.) (άρθρο 32 παράγραφος 1) και **συναλλακτικά** γεγονότα (όπως την έκδοση τιμολογίου, την είσπραξη πληρωμής κ.ά.) (άρθρο 33 παράγραφος 1.) Στην περίπτωση των συναλλακτικών πληροφοριών, η ευθύνη για την καταγραφή και τη διαβίβαση βαρύνει τον πωλητή του προϊόντος (άρθρο 33 παράγραφος 3.)

Για τους διανομείς και τους χονδρεμπόρους, οι πληροφορίες που καταγράφονται πρέπει να διαβιβάζονται στο δευτερεύον αποθετήριο μέσω του **δρομολογητή** (άρθρο 32 παράγραφος 2· άρθρο 33 παράγραφος 2.) Οι ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να διαβιβάζονται, καθώς και ο μορφότυπος με τον οποίο πρέπει να διαβιβάζονται, παρατίθενται για κάθε γεγονός στο **παράρτημα II κεφάλαιο II τμήματα 3 και 4**. Οι πληροφορίες θεωρείται ότι έχουν διαβιβαστεί ορθά αφότου ο διανομέας ή ο χονδρέμπορος λάβει θετική επιβεβαίωση από τον δρομολογητή (άρθρο 32 παράγραφος 7· άρθρο 33 παράγραφος 4).

- 2. Διαβίβαση των απαιτούμενων πληροφοριών εντός του αναγκαίου χρονικού πλαισίου:** Οι διανομείς και οι χονδρέμποροι οφείλουν να διασφαλίζουν ότι διαβιβάζουν τις πληροφορίες εντός 3 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 1), για παράδειγμα, 3 ώρες από την εφαρμογή ΜΑΚ επιπέδου γενικής συσκευασίας, ή από τη δημιουργία συνδέσμου μεταξύ τιμολογίου και του ΜΑΚ (η έκδοση τιμολογίου μπορεί να γίνει πριν ή μετά την αποστολή). Υπάρχουν δύο εξαιρέσεις: η αποστολή προϊόντων από μονάδες και η μεταφόρτωση προϊόντων. Οι πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω γεγονότα θα πρέπει να διαβιβάζονται εντός 24 ωρών πριν από την πραγματοποίηση του γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 3).

Ισχύουν ορισμένες παρεκκλίσεις από τον κανόνα των 3 ωρών: Οι ΜΜΕ (όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της ΕΕ), και οι οικονομικοί φορείς που χειρίστηκαν σε επίπεδο Ένωσης λιγότερους από 120 εκατομμύρια ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, μπορούν να διαβιβάζουν τις πληροφορίες εντός 24 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 4.)

Ωστόσο, όσοι δεν πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια θα επωφεληθούν από μεταβατική περίοδο, η οποία θα ισχύει για όλους τους οικονομικούς φορείς, έως τις 20 Μαΐου 2028. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου μπορούν να διαβιβάζουν τις απαιτούμενες πληροφορίες εντός 24 ωρών από την πραγματοποίηση γεγονότος (άρθρο 34 παράγραφος 5.)

Οι παρεκκλίσεις αυτές δεν ισχύουν για τα γεγονότα αποστολής και μεταφόρτωσης, για τα οποία πάντα θα απαιτείται εκ των προτέρων υποβολή στοιχείων (άρθρο 34 παράγραφος 3.)

- 3. Διασφάλιση της κωδικοποίησης του MAK με χρήση των ορθών φορέων δεδομένων:** Οι MAK κωδικοποιούνται σε φορείς δεδομένων (δηλ. γραμμωτούς κώδικες). Τα είδη των επιτρεπόμενων φορέων δεδομένων περιορίζονται αυστηρά σε τρία ανά επίπεδο (άρθρο 21 παράγραφος 1· άρθρο 21 παράγραφος 5): για τις μονάδες συσκευασίας, τα είδη που χρησιμοποιούνται είναι: **Data Matrix**, **QR Code** και **DotCode**· για το επίπεδο γενικής συσκευασίας, τα είδη που χρησιμοποιούνται είναι: **Data Matrix**, **QR Code** και **Code 128**.

Τέλος, υπάρχουν ειδικοί κανόνες για την ποιότητα των φορέων δεδομένων (άρθρο 22), μεταξύ άλλων ότι κάθε φορέας δεδομένων πρέπει να περιλαμβάνει έναν αναγνώσιμο από τον άνθρωπο κωδικό, ο οποίος καθιστά δυνατή την πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τον MAK χωρίς τη συσκευή σάρωσης, αν χρειαστεί (άρθρο 23.)

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – διανομείς και χονδρέμποροι

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες των διανομέων και των χονδρεμπόρων στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574 και τα συνοδευτικά παραρτήματά του.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Διανομείς και χονδρέμποροι	<u>Αναγνωριστικοί κωδικοί</u> – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό οικονομικού φορέα (άρθρο 14) – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό μονάδας (άρθρο 16) – Αίτημα για αναγνωριστικό κωδικό μηχανήματος (άρθρο 18) <u>Αίτημα για μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό επιπέδου γενικής συσκευασίας (κατά περίπτωση)</u> – Απόφαση για αίτημα έκδοσης MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας από εκδότη αναγνωριστικών κωδικών ή για απευθείας παραγωγή από τον οικονομικό φορέα σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα ISO (άρθρο 10) – Σε περίπτωση αιτήματος προς εκδότη αναγνωριστικών

	κωδικών: υποβολή αιτήματος (άρθρο 13.) – Σε περίπτωση απευθείας παραγωγής: παραγωγή MAK σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα ISO (άρθρο 10). <u>Εφαρμογή μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού επιπέδου γενικής συσκευασίας στις συσκευασίες (κατά περίπτωση)</u> – Επισήμανση μέσω MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας (άρθρο 10)· για MAK που έχουν εκδοθεί από εκδότες αναγνωριστικών κωδικών: προσθήκη χρονοσφραγίδας (άρθρο 11 παράγραφος 3) <u>Φορείς δεδομένων (κατά περίπτωση)</u> – Κωδικοποίηση των MAK επιπέδου γενικής συσκευασίας (άρθρο 21) – Διασφάλιση της ποιότητας των οπτικών γραμμωτών κωδίκων (άρθρο 22) – Συμπερίληψη κωδικού αναγνώσιμου από τον άνθρωπο σε κάθε φορέα δεδομένων (άρθρο 23) <u>Καταγραφή και διαβίβαση πληροφοριών</u> – Καταγραφή και διαβίβαση πληροφοριών για τις κινήσεις προϊόντων στον δρομολογητή (άρθρο 32) εντός του προβλεπόμενου χρονικού πλαισίου (άρθρο 34) – Καταγραφή και διαβίβαση συναλλακτικών πληροφοριών στον δρομολογητή (άρθρο 33) εντός του προβλεπόμενου χρονικού πλαισίου (άρθρο 34)
--	--

III. ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας, οι κινήσεις των προϊόντων καπνού πρέπει να καταγράφονται από τον κατασκευαστή στον τελευταίο οικονομικό φορέα πριν από το **πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης**.

Το άρθρο 2 παράγραφος 3 του εκτελεστικού κανονισμού ορίζει το **πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης** ως τη μονάδα όπου τα προϊόντα καπνού διατίθενται στην αγορά (δηλαδή προσφέρονται σε καταναλωτές εντός της Ένωσης) για πρώτη φορά, συμπεριλαμβανομένων των αυτόματων πωλητών που χρησιμοποιούνται για την πώληση προϊόντων καπνού.

Το μόνο καθήκον που έχουν, στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας, οι φορείς εκμετάλλευσης των **πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης** είναι να διασφαλίζουν ότι αποκτούν **αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικού φορέα και αναγνωριστικούς κωδικούς μονάδας**.

(Σημείωση: Αν η επιχείρησή σας λειτουργεί ως πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης και ως χονδρέμπορος/διανομέας σε επόμενα καταστήματα λιανικής πώλησης, θα σας ζητηθεί να διασφαλίσετε την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων που χειρίζεστε μέχρι την αποστολή τους στο πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης. Για χονδρική πώληση προϊόντων καπνού θα πρέπει να τηρούνται οι απαιτήσεις για τους χονδρεμπόρους/διανομείς που αναφέρονται στο προηγούμενο τμήμα.)

Αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικού φορέα και μονάδας

Βασικές απαιτήσεις:

1. Αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς για οικονομικούς φορείς και μονάδες από σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών: Το μόνο καθήκον που έχουν, στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας, οι φορείς εκμετάλλευσης των **πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης** είναι να αποκτήσουν **αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικού φορέα και αναγνωριστικούς κωδικούς μονάδας** από τον σχετικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών* (άρθρο 14· άρθρο 16). Η απόκτηση αυτών των κωδικών είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι και άλλοι οικονομικοί φορείς θα μπορούν να παραδίδουν στο κατάστημα λιανικής πώλησης, τηρώντας παράλληλα τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο του συστήματος.

Είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης μπορούν να αναθέσουν την υποβολή των αιτημάτων τους για αναγνωριστικούς κωδικούς σε άλλον (τρίτο) οικονομικό φορέα (για παράδειγμα, σε έναν από τους προμηθευτές τους: διανομέα ή χονδρέμπορο) (άρθρο 14 παράγραφος 3· άρθρο 16,3). Το εν λόγω τρίτο μέρος πρέπει επίσης να είναι καταχωρισμένο και να έχει ήδη λάβει αναγνωριστικούς κωδικούς. Η καταχώριση από τρίτο πρέπει να έχει την πλήρη συγκατάθεση

του φορέα εκμετάλλευσης του πρώτου καταστήματος λιανικής πώλησης και ο τρίτος πρέπει να κοινοποιεί στον φορέα εκμετάλλευσης όλες τις λεπτομέρειες της καταχώρισης, συμπεριλαμβανομένων όλων των κωδικών που έχουν αποδοθεί.

***Πού μπορείτε να ζητήσετε ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ**

- Οικονομικοί φορείς εκμετάλλευσης των πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης -

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών οικονομικού φορέα: Οι φορείς εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης θα πρέπει είτε να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για κάθε κράτος μέλος στο οποίο δραστηριοποιούνται, *άρθρο 14 παράγραφος 1)* είτε να αναθέσουν την εκπλήρωση της υποχρέωσης σε άλλον καταχωρισμένο τρίτο οικονομικό φορέα (για παράδειγμα, καταχωρισμένο διανομέα ή χονδρέμπορο) (*άρθρο 14 παράγραφος 3.*)

Για την απόκτηση αναγνωριστικών κωδικών μονάδας: οι φορείς εκμετάλλευσης των πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης θα πρέπει είτε να υποβάλουν αίτημα στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που είναι αρμόδιος για το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η μονάδα (*άρθρο 16 παράγραφος 1)* είτε να αναθέσουν την εκπλήρωση της υποχρέωσης σε άλλον καταχωρισμένο τρίτο οικονομικό φορέα (για παράδειγμα, καταχωρισμένο διανομέα ή χονδρέμπορο) (*άρθρο 16 παράγραφος 3).*

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – φορείς εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες των φορέων εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται ο **εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574** και τα συνοδευτικά του **παραρτήματα**.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Φορείς εκμετάλλευσης των πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης	<u>Αναγνωριστικοί κωδικοί</u> – Υποβολή αιτήματος για αναγνωριστικό κωδικό οικονομικού φορέα (άρθρο 14) ή ανάθεση της εκπλήρωσης της υποχρέωσης σε καταχωρισμένο τρίτο (για παράδειγμα, καταχωρισμένο διανομέα ή χονδρέμπορο) – Υποβολή αιτήματος για αναγνωριστικό κωδικό μονάδας (άρθρο 16) ή ανάθεση της εκπλήρωσης της υποχρέωσης σε καταχωρισμένο τρίτο (για παράδειγμα, καταχωρισμένο διανομέα ή χονδρέμπορο)

IV. ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Οι απαιτήσεις για τις **αρχές των κρατών μελών** μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες: **A)** Διορισμός εκδότη αναγνωριστικών κωδικών· **B)** Πρόσβαση στις πληροφορίες που έχουν καταγραφεί.

A. Διορισμός εκδότη αναγνωριστικών κωδικών

Βασικές απαιτήσεις:

1. Ορισμός εκδότη αναγνωριστικών κωδικών: Οι μοναδικοί αναγνωριστικοί κωδικοί (ΜΑΚ) που πρέπει να εφαρμόζονται στις μονάδες συσκευασίας (και, κατά περίπτωση, στη γενική συσκευασία) πρέπει να παράγονται από ανεξάρτητα τρίτα μέρη – γνωστά ως «εκδότες αναγνωριστικών κωδικών» – που διορίζονται από κάθε κράτος μέλος (*άρθρο 3*). Αυτή η διαδικασία διορισμού θα είναι ένα από τα πρώτα τεχνικά στάδια για τη δημιουργία του συστήματος ιχνηλασιμότητας και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού** (*άρθρο 3 παράγραφος 1*). Μεταξύ των οντοτήτων που τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν για διορισμό είναι, για παράδειγμα, κρατικές υπηρεσίες, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ή ειδικευμένοι πάροχοι υπηρεσιών ΤΠ. Για να συνδράμει τα κράτη μέλη κατά τη διαδικασία διορισμού, ο κανονισμός καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια που θα πρέπει να πληροί ο εκδότης αναγνωριστικών κωδικών, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την ανεξαρτησία (*άρθρο 3· άρθρο 35*). Κάθε εκδότης αναγνωριστικών κωδικών εφοδιάζεται με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (*άρθρο 3 παράγραφος 4*). Ο ίδιος εκδότης αναγνωριστικών κωδικών μπορεί να οριστεί σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, αλλά στην περίπτωση αυτή πρέπει να ταυτοποιείται με τον ίδιο κωδικό (*άρθρο 3 παράγραφος 5*). Οι εκδότες αναγνωριστικών κωδικών που προτίθενται να προβούν σε υπεργολαβία είναι επιλέξιμοι για διορισμό μόνον αν έχουν κοινοποιήσει την ταυτότητα των προτεινόμενων υπεργολάβων στα κράτη μέλη. (Επιπλέον, όλοι οι υπεργολάβοι υπόκεινται στα κριτήρια ανεξαρτησίας που ορίζονται στο άρθρο 35).

2. Κοινοποίηση στην Επιτροπή και διασφάλιση της δημοσίευσης των πληροφοριών σχετικά με τον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών: Εντός ενός μήνα από την ολοκλήρωση του διορισμού, κάθε κράτος μέλος πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή τον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που έχει διορίσει και τον αναγνωριστικό κωδικό του (*άρθρο 3 παράγραφος 6*). Πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του διορισμένου εκδότη αναγνωριστικών κωδικών καθίστανται δημοσίως διαθέσιμες (*άρθρο 3 παράγραφος 7*).

B. Πρόσβαση σε καταγεγραμμένες πληροφορίες

Βασικές απαιτήσεις:

1. Διορισμός εθνικού/-ών διαχειριστή/-ών: Οι αρχές θα πρέπει να διορίσουν έναν ή περισσότερους εθνικούς διαχειριστές που είναι αρμόδιοι να δημιουργούν, να διαχειρίζονται, να ανακαλούν και να χορηγούν περαιτέρω δικαιώματα πρόσβασης σχετικά με το σύστημα αποθετηρίων στο πλαίσιο της οικείας εθνικής διοίκησης [άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο ια).]

2. Πληροφορίες πρόσβασης μέσω του εργαλείου επιτήρησης: Το δευτερεύον αποθετήριο, το οποίο φιλοξενεί αντίγραφο όλων των καταγεγραμμένων δεδομένων, θα περιέχει ένα εργαλείο επιτήρησης (με τη μορφή γραφικών και μη γραφικών διεπαφών χρήστη) που θα παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή να πραγματοποιούν αναζητήσεις και να αναλύουν τις κινήσεις προϊόντων καπνού εξ αποστάσεως, προκειμένου να διερευνούν και να εντοπίζουν πιθανές παρατυπίες. Συγκεκριμένα, το εργαλείο επιτήρησης θα πρέπει, πρώτον, να καθιστά δυνατή την πρόσβαση και την πραγματοποίηση αναζητήσεων για όλα τα δεδομένα που αποθηκεύονται στο σύστημα αποθετηρίων (άρθρο 27 παράγραφος 2) και, δεύτερον, να καθιστά δυνατές τις αυτόματες ειδοποιήσεις και τις περιοδικές αναφορές (άρθρο 27 παράγραφος 3), με βάση κανόνες ατομικής εκτίμησης κινδύνου σε σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα (για παράδειγμα, την εμφάνιση διπλότυπων ΜΑΚ στη νόμιμη αλυσίδα εφοδιασμού.) Για τον σκοπό αυτό, οι αρχές θα μπορούν να ζητούν την αποστολή αυτόματων ειδοποιήσεων και/ή αναφορών σε συγκεκριμένη εξωτερική διεύθυνση, όπως ατομική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή διεύθυνση πρωτοκόλλου διαδικτύου (IP) (άρθρο 27 παράγραφος 4.)

3. Πρόσβαση σε καταγεγραμμένες πληροφορίες μέσω φορητών συσκευών (απογραμμική λειτουργία): Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξάγουν και να διαβάζουν τις πληροφορίες των μοναδικών αναγνωριστικών κωδικών επιτόπου, οπουδήποτε, με χρήση φορητών συσκευών σάρωσης. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις πληροφορίες που έχουν κωδικοποιηθεί στον ΜΑΚ χωρίς πρόσβαση στο σύστημα αποθετηρίων. Αυτό θα διευκολυνθεί με τα λεγόμενα «επίπεδα αρχεία χωρίς σύνδεση» που θα δημιουργηθούν από κάθε εκδότη αναγνωριστικών κωδικών και τα οποία οι αρμόδιες αρχές μπορούν να τηλεφορτώσουν από το δευτερεύον αποθετήριο στις φορητές συσκευές που θα χρησιμοποιούν (π.χ. έξυπνα τηλέφωνα ή σαρωτές) (άρθρο 20.) Μέσω αυτών των «επίπεδων αρχείων», οι φορητές συσκευές θα μπορούν στη συνέχεια να εξάγουν τις πληροφορίες από τον ΜΑΚ και να τις καθιστούν διαθέσιμες στον χρήστη σε απογραμμική λειτουργία.

4. Ανταλλαγή πληροφοριών με εξωτερικά συστήματα: Το σύστημα ιχνηλασιμότητας θα παρέχει στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή τη δυνατότητα να τροφοδοτούν πληροφορίες αποθηκευμένες στο σύστημα αποθετηρίων σε άλλα εξωτερικά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούν και διαχειρίζονται. Αυτό θα διευκολυνθεί κυρίως με τους ακόλουθους τρόπους. Το σύστημα αποθετηρίων θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα τηλεφόρτωσης πλήρων ή επιλεγμένων συνόλων δεδομένων που είναι αποθηκευμένα σε αποθετήριο [άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ).] Αυτό το σύνολο δεδομένων μπορεί στη συνέχεια να συνδεθεί με άλλα εξωτερικά συστήματα. Συγκεκριμένα, το σύστημα

ιχνηλασιμότητας θα αποθηκεύει τις πληροφορίες για τα προϊόντα μέσω του διοικητικού κωδικού αναφοράς (Administrative Reference Code – ARC), ο οποίος θα εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα με το σύστημα ελέγχου και διακίνησης των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (Excise Movement and Control System – EMCS). Στο ίδιο πνεύμα, οι πληροφορίες σχετικά με τον αναγνωριστικό κωδικό προϊόντος καπνού (Tobacco Product Identifier – TP-ID) για κάθε καταγεγραμμένο προϊόν θα παρέχουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να συνδέουν τα δεδομένα της αλυσίδας εφοδιασμού με τις σχετικές πληροφορίες αναφοράς για τα προϊόντα που αποθηκεύονται στην κοινή ευρωπαϊκή πύλη εισόδου της ΕΕ (EU Common Entry Gate – EU-CEG).

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων — Αρχές των κρατών μελών

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες των αρχών των κρατών μελών στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται ο **εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574** και τα συνοδευτικά του **παραρτήματα**.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Αρχές κρατών μελών	<u>Εκδότης αναγνωριστικών κωδικών</u> – Επιλογή και διορισμός εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (άρθρο 3 παράγραφος 1) – Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των εκδοτών αναγνωριστικών κωδικών, των παρόχων υπηρεσιών αποθετηρίου και των μηχανισμών αποτροπής των παρεμβάσεων παραποίησης, καθώς και, κατά περίπτωση, των υπεργολάβων τους (άρθρο 35) – Κοινοποίηση στην Επιτροπή των στοιχείων ταυτότητας του εκδότη αναγνωριστικών κωδικών που έχει διοριστεί, καθώς και του κωδικού του· διασφάλιση της δημοσίευσης των σχετικών πληροφοριών (άρθρο 3 παράγραφοι 6 και 7) <u>Σύστημα αποθετηρίων</u> – Ορισμός του εθνικού διαχειριστή που διαχειρίζεται τα δικαιώματα πρόσβασης στο εργαλείο επιτήρησης [άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο ια).] – Πρόσβαση στις πληροφορίες ιχνηλασιμότητας μέσω του εργαλείου επιτήρησης και φορητών συσκευών για τους σκοπούς της επιβολής της νομοθεσίας· ανταλλαγή πληροφοριών με εξωτερικά συστήματα, όταν χρειάζεται.

V. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Οι απαιτήσεις για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφορούν κυρίως τον τομέα του συστήματος αποθετηρίων.

Σύστημα αποθετηρίων

Βασικές απαιτήσεις:

1. Έγκριση παρόχων υπηρεσιών κύριου αποθετηρίου: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα κληθεί να αξιολογήσει όλους τους προτεινόμενους παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης κύριων δεδομένων και όλα τα σχέδια συμβάσεων αποθήκευσης δεδομένων που της έχουν κοινοποιηθεί από τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς, ιδίως όσον αφορά την ανεξαρτησία και τις τεχνικές δυνατότητές τους, και να τα εγκρίνει ή να τα απορρίψει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης. (*Παράρτημα I μέρος A σημείο 3*)

2. Δημοσίευση καταλόγων των κοινοποιημένων και εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών κύριου αποθετηρίου: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα είναι επίσης αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι κατάλογοι όλων των κοινοποιημένων και εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών αποθήκευσης κύριων δεδομένων δημοσιεύονται σε ιστότοπο (*παράρτημα I μέρος A σημείο 8.*)

3. Διορισμός παρόχου υπηρεσιών του «δευτερεύοντος αποθετηρίου»: Η Επιτροπή θα είναι αρμόδια για τον διορισμό, μεταξύ των εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών κύριων αποθετηρίων, του παρόχου υπηρεσιών του (μοναδικού) δευτερεύοντος αποθετηρίου. Οι διαδικασίες που διέπουν τον διορισμό αυτό παρατίθενται στο παράρτημα I μέρος B. Ο διορισμός πραγματοποιείται το αργότερο εντός 8 μηνών από την έναρξη ισχύος του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και το αποτέλεσμα δημοσιεύεται από την Επιτροπή. Στη συνέχεια, κάθε πάροχος υπηρεσιών κύριου αποθετηρίου θα είναι υποχρεωμένος να συνάψει σύμβαση με τον πάροχο υπηρεσιών του δευτερεύοντος αποθετηρίου (και οι συμβάσεις θα πρέπει να υπογραφούν και να υποβληθούν στην Επιτροπή εντός ενός μήνα από την ημερομηνία διορισμού του παρόχου υπηρεσιών του δευτερεύοντος αποθετηρίου).

Το δευτερεύον αποθετήριο θα περιλαμβάνει πλήρες αντίγραφο όλων των γεγονότων της αλυσίδας εφοδιασμού που έχουν καταγραφεί και αποθηκευτεί στα κύρια αποθετήρια. Το σημαντικότερο είναι ότι θα παρέχει διεπαφές χρήστη που θα δίνουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να πραγματοποιούν αναζητήσεις και να ορίζουν κανόνες για τις αυτόματες ειδοποιήσεις και τις περιοδικές αναφορές σχετικά με τα δεδομένα της αλυσίδας εφοδιασμού που είναι αποθηκευμένα στο σύστημα. Ο πάροχος υπηρεσιών του δευτερεύοντος αποθετηρίου θα είναι υπεύθυνος για τον καθορισμό της μορφής των δεδομένων και των τρόπων ανταλλαγής, καθώς και για κοινό λεξικό δεδομένων προς χρήση από τα κύρια αποθετήρια και τον δρομολογητή (*άρθρο 28.*) Επιπροσθέτως, υπάρχει μια σειρά άλλων γενικών τεχνικών απαιτήσεων (*άρθρο 25*) και διαδικαστικών κανόνων (*παράρτημα I μέρη B+Γ*) που θα ισχύουν για τον πάροχο υπηρεσιών του δευτερεύοντος

αποθετηρίου, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία, η λειτουργικότητα και η διαλειτουργικότητα του συστήματος.

Ο πάροχος του δευτερεύοντος αποθετηρίου θα είναι επίσης υπεύθυνος για τη δημιουργία του δρομολογητή, ο οποίος θα παρέχει ένα ενιαίο σημείο εισόδου για την υποβολή δεδομένων από οικονομικούς φορείς εκτός των κατασκευαστών και των εισαγωγέων (άρθρο 29.) Αντίγραφο των εν λόγω δεδομένων θα διαβιβάζεται στα οικεία ατομικά κύρια αποθετήρια.

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων – Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται ο **εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/574** και τα συνοδευτικά **παραρτήματά του**, καθώς επίσης και ο **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/573**.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	<u>Σύστημα αποθετηρίων</u> – Έγκριση παρόχων υπηρεσιών κύριου αποθετηρίου (παράρτημα I μέρος A σημεία 3 και 4) – Δημοσίευση καταλόγων των κοινοποιημένων και εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών κύριου αποθετηρίου (παράρτημα I μέρος A σημείο 8) – Ορισμός παρόχου υπηρεσιών του δευτερεύοντος αποθετηρίου (παράρτημα I μέρος B σημείο 1) και δημοσίευση των στοιχείων ταυτότητας του παρόχου (παράρτημα I μέρος A σημείο 3)

II. Σύστημα χαρακτηριστικών ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού

Επισκόπηση

Σκοπός του συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας είναι να διευκολύνει τις αρμόδιες αρχές και τους καταναλωτές να αναγνωρίζουν τα νόμιμα προϊόντα καπνού. Το άρθρο 16 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού απαιτεί όλες οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ να φέρουν απαραβίαστο χαρακτηριστικό ασφαλείας που να αποτελείται από ορατά και αόρατα στοιχεία.

Οι βασικές απαιτήσεις του συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας ορίζονται:

- **στο άρθρο 16 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού·**
- **στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/576 της Επιτροπής για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφαλείας που εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού (συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος I.)**

Λεπτομερής περιγραφή του συστήματος

Το άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού απαιτεί όλες οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού να φέρουν χαρακτηριστικό ασφαλείας το οποίο:

- είναι απαραβίαστο και αποτελούμενο από ορατά και αόρατα στοιχεία·
- τυπώνεται ή επικολλάται κατά τρόπον ώστε να μην μπορεί να αφαιρεθεί (περιλαμβάνεται συνδυασμός εκτύπωσης και επικόλλησης)·
- είναι ανεξίτηλο·
- δεν κρύβεται ούτε διακόπτεται με κανένα τρόπο, μεταξύ άλλων από φορολογικά επισήματα και ετικέτες αναγραφής της τιμής.

Οι πρόσθετες βασικές απαιτήσεις για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφαλείας αναφέρονται αναλυτικά στην **εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/576 της Επιτροπής για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφαλείας που εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού.**

Βασικές απαιτήσεις για τους ενδιαφερομένους στο πλαίσιο του συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας για τα προϊόντα καπνού

Στις ενότητες που ακολουθούν καθορίζονται οι βασικές απαιτήσεις του συστήματος των χαρακτηριστικών ασφαλείας για κάθε ενδιαφερόμενο μέρος.

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, όλα τα άρθρα που αναφέρονται είναι τα άρθρα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/576 για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφάλειας που εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού (συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος I.)

I. ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ

Οι απαιτήσεις για τις **αρχές των κρατών μελών** μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες: **A)** στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας· **B)** ακεραιότητα και ανεξαρτησία των χαρακτηριστικών ασφαλείας· **Γ)** επαλήθευση της γνησιότητας των χαρακτηριστικών ασφαλείας.

Οι απαιτήσεις για τους **κατασκευαστές και τους εισαγωγείς** αφορούν κυρίως τα εξής: **A)** στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς θα φέρουν την κύρια ευθύνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τα κράτη μέλη στα οποία διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά.

A) Στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας

Βασικές απαιτήσεις

Κράτη μέλη:

- 1. Διασφάλιση της ορθής σύνθεσης των χαρακτηριστικών ασφαλείας:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι κάθε χαρακτηριστικό ασφαλείας που εφαρμόζεται στις μονάδες συσκευασίας προϊόντων καπνού που διατίθενται στις αγορές τους αποτελείται από τουλάχιστον πέντε ειδών «στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας». Θα είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι, από τα στοιχεία αυτά, τουλάχιστον ένα είναι εμφανές², ένα είναι ημισυγκαλυμμένο³ και ένα είναι συγκαλυμμένο⁴ (άρθρο 3 παράγραφος 1), ενώ τουλάχιστον ένα από τα στοιχεία παρέχεται από ανεξάρτητο τρίτο πάροχο ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας που ορίζονται στο άρθρο 8 της απόφασης (άρθρο 3 παράγραφος 2.)
- 2. Κοινοποίηση του/των επιτρεπόμενου/-ων συνδυασμού/-ών στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας:** Κάθε κράτος μέλος πρέπει να κοινοποιεί στους κατασκευαστές και στους εισαγωγείς προϊόντων καπνού τον συνδυασμό ή τους

² «Εμφανές» σημαίνει άμεσα αντιληπτό από μία ή περισσότερες από τις ανθρώπινες αισθήσεις, χωρίς προσφυγή σε εξωτερικές συσκευές.

Η κατηγορία λύσεων εξακρίβωσης της γνησιότητας «εμφανείς» η οποία αναφέρεται στο πρότυπο ISO 12931:2012 θεωρείται ότι εμπίπτει στον εν λόγω ορισμό.

³ «Ημισυγκαλυμμένο» σημαίνει μη άμεσα αντιληπτό από τις ανθρώπινες αισθήσεις, αλλά ανιχνεύσιμο με τις εν λόγω αισθήσεις μέσω της χρήσης εξωτερικών συσκευών, όπως φακού υπεριώδους ακτινοβολίας (UV) ή ειδικού στυλό ή μαρκαδόρου, που δεν απαιτούν ειδικές γνώσεις ή εξειδικευμένη κατάρτιση. Η κατηγορία λύσεων εξακρίβωσης της γνησιότητας με έτοιμα προς χρήση εργαλεία του εμπορίου «συγκαλυμμένες» η οποία αναφέρεται στο πρότυπο ISO 12931:2012 θεωρείται ότι εμπίπτει στον εν λόγω ορισμό.

⁴ «Συγκαλυμμένο»: μη άμεσα αντιληπτό από τις ανθρώπινες αισθήσεις και ανιχνεύσιμο μόνο με τη χρήση ειδικά κατασκευασμένων εργαλείων ή επαγγελματικού εργαστηριακού εξοπλισμού. Η κατηγορία λύσεων εξακρίβωσης της γνησιότητας που απαιτεί ειδικά κατασκευασμένα εργαλεία και εργαστηριακή ανάλυση «συγκαλυμμένες» η οποία αναφέρεται στο πρότυπο ISO 12931:2012 θεωρείται ότι εμπίπτει στον εν λόγω ορισμό.

συνδυασμούς στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας τα οποία εφαρμόζονται στα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά του. Ο/οι συνδυασμός/-οί μπορεί/-ούν να περιλαμβάνει/-ουν οποιοδήποτε από τα στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας που ορίζονται στο παράρτημα 1 της απόφασης, αλλά τα κράτη μέλη θα είναι επίσης ελεύθερα να επιλέγουν εναλλακτικά συμβατά στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας. Τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν τον/τους σχετικό/-ούς συνδυασμό/-ούς σε όλους τους κατασκευαστές και εισαγωγείς προϊόντων καπνού έως τις **20 Σεπτεμβρίου 2018**. Κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των συνδυασμών πρέπει να κοινοποιείται από τα κράτη μέλη τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την ημερομηνία κατά την οποία προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ η τροποποίηση (άρθρο 3.)

- 3. Απόφαση και κοινοποίηση σχετικά με τη χρήση φορολογικών επισημάτων ως χαρακτηριστικών ασφαλείας:** Κάθε κράτος μέλος θα έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει εάν τα φορολογικά επισημάτα του (ή τα εθνικά αναγνωριστικά σήματα που χρησιμοποιούνται για φορολογικούς σκοπούς) μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως χαρακτηριστικό ασφαλείας. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επαληθεύουν αν το φορολογικό επίσημά τους ή το εθνικό αναγνωριστικό σήμα τους πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 3 της απόφασης και του άρθρου 16 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού (άρθρο 4 παράγραφος 1.) Σε περίπτωση μερικής συμμόρφωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώσουν τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού έως τις **20 Σεπτεμβρίου 2018** σχετικά με τα πρόσθετα είδη στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας που απαιτούνται σε συνδυασμό με το φορολογικό επίσημα ή το εθνικό αναγνωριστικό σήμα (άρθρο 4 παράγραφος 2.)

Βασικές απαιτήσεις

Κατασκευαστές και εισαγωγείς:

- 1. Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των χαρακτηριστικών ασφαλείας που καθορίζονται από κάθε κράτος μέλος στου οποίου την αγορά διατίθενται τα προϊόντα τους:** Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς πρέπει να διασφαλίζουν ότι ενημερώνονται πλήρως για τις επιμέρους απαιτήσεις για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας του κράτους μέλους ή των κρατών μελών όπου διατίθενται τα προϊόντα τους και ότι είναι σε θέση να συμμορφώνονται με τους εν λόγω κανόνες.

B) Ακεραιότητα και ανεξαρτησία των χαρακτηριστικών ασφαλείας

Βασικές απαιτήσεις

Κράτη μέλη:

- 1. Διασφάλιση της ακεραιότητας των χαρακτηριστικών ασφαλείας:** Οι αρμόδιες αρχές θα είναι ελεύθερες να αποφασίζουν κατά πόσον εφαρμόζεται ή όχι σύστημα εναλλαγής των χαρακτηριστικών ασφαλείας, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος (*άρθρο 6 παράγραφος 1.*) Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό θα υπάρχει για τις περιπτώσεις στις οποίες ένα κράτος μέλος έχει λόγους να πιστεύει ότι τίθεται σε κίνδυνο η ακεραιότητα οποιουδήποτε στοιχείου εξακρίβωσης της γνησιότητας ενός χαρακτηριστικού ασφαλείας. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να διασφαλίζει την αντικατάστασή του ή την τροποποίησή του. Οι οικείοι κατασκευαστές/εισαγωγείς και πάροχοι υπηρεσιών ασφαλείας θα πρέπει να ενημερώνονται εντός πέντε εργάσιμων ημερών (*άρθρο 6 παράγραφος 2.*)

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα χαρακτηριστικά ασφαλείας εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού με τρόπο ώστε να προστατεύονται από το ενδεχόμενο αντικατάστασης, επαναχρησιμοποίησης ή τροποποίησής τους [*άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β).*] Επίσημες οδηγίες ή απαιτήσεις μπορούν να εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την ασφάλεια των διαδικασιών παραγωγής και διανομής για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας (*άρθρο 6 παράγραφος 3.*)

- 2. Απαίτηση παροχής τουλάχιστον ενός από τα στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας από ανεξάρτητο τρίτο πάροχο:** Κάθε χαρακτηριστικό ασφαλείας θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον ένα στοιχείο εξακρίβωσης της γνησιότητας που παρέχεται από ανεξάρτητο τρίτο πάροχο (*άρθρο 3 παράγραφος 2.*) Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο τρίτος που παρέχει το στοιχείο εξακρίβωσης της γνησιότητας πληροί τα σχετικά κριτήρια περί ανεξαρτησίας (*όπως ορίζονται στο άρθρο 8*). Αυτό περιλαμβάνει τη διασφάλιση ότι ο πάροχος είναι ανεξάρτητος από την καπνοβιομηχανία, τόσο σε νομικό επίπεδο [επίπεδο νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, ιδίως ότι δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της καπνοβιομηχανίας· *άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α).*], καθώς και σε οικονομικό επίπεδο [η επιχείρηση ή όμιλος επιχειρήσεων, πριν αναλάβει καθήκοντα, πραγματοποιεί κατά τα τελευταία δύο ημερολογιακά έτη λιγότερο από το 10 % του συνολικού ετήσιου παγκόσμιου κύκλου εργασιών του, με την παροχή αγαθών και υπηρεσιών στον κλάδο των προϊόντων καπνού, και λιγότερο από 20 % για κάθε επόμενο ημερολογιακό έτος· *άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο β).*]

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με την καπνοβιομηχανία για τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διοίκηση του παρόχου [*άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ).*] Στην περίπτωση της υπεργολαβίας, ο κύριος πάροχος θα είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια ανεξαρτησίας (*άρθρο 8 παράγραφος 2*). Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την παροχή των απαραίτητων εγγράφων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια ανεξαρτησίας (*άρθρο 8 παράγραφος 3*), και κάθε

μεταβολή των περιστάσεων η οποία διατηρείται για δύο συναπτά ημερολογιακά έτη πρέπει να κοινοποιείται στα κράτη μέλη (άρθρο 8 παράγραφος 4.)

Γ) Επαλήθευση της γνησιότητας των χαρακτηριστικών ασφαλείας

Βασικές απαιτήσεις

Κράτη μέλη:

- 1. Ικανότητα επαλήθευσης της γνησιότητας των προϊόντων καπνού που προορίζονται για τις εθνικές αγορές κράτους μέλους:** Με βάση τον/τους εγκεκριμένο/-ους συνδυασμό/-ούς των στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας που έχουν κοινοποιηθεί στους κατασκευαστές/εισαγωγείς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα και τις απαραίτητες γνώσεις για να αποφασίζουν αν ένα προϊόν που διατίθεται στην αγορά είναι γνήσιο (άρθρο 7 παράγραφος 1.) Η γνησιότητα θα πρέπει να προσδιορίζεται μέσω ανάλυσης του χαρακτηριστικού ασφαλείας, που αποτελείται από επιτρεπόμενα στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας, το οποίο εφαρμόζεται στη μονάδα συσκευασίας του υπό εξέταση προϊόντος καπνού.

Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλλουν στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους να παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, δείγματα μονάδων συσκευασίας, που περιλαμβάνουν το εφαρμοσθέν χαρακτηριστικό ασφαλείας (άρθρο 7 παράγραφος 2.) Είναι δυνατόν να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να θέσουν τα εν λόγω δείγματα στη διάθεση της Επιτροπής (άρθρο 7 παράγραφος 2.)

- 2. Παροχή βοήθειας για την επαλήθευση της γνησιότητας των προϊόντων καπνού που προορίζονται για άλλη εθνική αγορά:** Τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, αμοιβαία συνδρομή για την εξακρίβωση της γνησιότητας προϊόντων καπνού που προορίζονται για την εθνική αγορά άλλου κράτους μέλους (άρθρο 7 παράγραφος 3.) Αυτή η μορφή αμοιβαίας συνδρομής είναι ζωτικής σημασίας υπό το πρίσμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και θα παράσχει περαιτέρω στήριξη στις αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση των παράνομων προϊόντων. Η βοήθεια μπορεί να λάβει τη μορφή ανταλλαγής δειγμάτων προϊόντων (όπως αναφέρεται ανωτέρω) ή πληροφοριών σχετικά με το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό ασφαλείας.

Πίνακας κύριων αρμοδιοτήτων

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι κύριες αρμοδιότητες των αρχών των κρατών μελών, καθώς και των κατασκευαστών και των εισαγωγέων, στο πλαίσιο του συστήματος χαρακτηριστικών ασφαλείας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός και ότι για περαιτέρω λεπτομέρειες πρέπει να εξετάζεται η **εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/576** και το συνοδευτικό της **παράρτημα Ι**.

Φορέας	Είδος αρμοδιότητας
Κράτη μέλη	<u>Σύνθεση των χαρακτηριστικών ασφαλείας</u> – Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας (άρθρο 3 παράγραφος 1) – Κοινοποίηση του/των επιτρεπόμενου/-ων συνδυασμού/-ών στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας για τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς (άρθρο 3 παράγραφος 3, άρθρο 3 παράγραφος 4, παράρτημα 1) <u>Φορολογικό επίσημα/φορολογικό αναγνωριστικό σήμα ως χαρακτηριστικό ασφαλείας</u> – Αν το κράτος μέλος επιθυμεί να επιτρέψει τη χρήση υφιστάμενου φορολογικού επισήματος/αναγνωριστικού σήματος ως χαρακτηριστικού ασφαλείας: διασφάλιση ότι το φορολογικό επίσημα/το εθνικό αναγνωριστικό σήμα πληροί όλες τις νομικές απαιτήσεις (άρθρο 4 παράγραφος 1) – Αν το φορολογικό επίσημα/ αναγνωριστικό σήμα που προορίζεται για χρήση ως χαρακτηριστικό ασφαλείας δεν πληροί όλες τις νομικές απαιτήσεις: ενημέρωση των κατασκευαστών και των εισαγωγέων σχετικά με τα πρόσθετα είδη στοιχείων εξακρίβωσης της γνησιότητας που απαιτούνται (άρθρο 4 παράγραφος 2, άρθρο 4 παράγραφος 3) <u>Ακεραιότητα των χαρακτηριστικών ασφαλείας</u> – Διασφάλιση της ακεραιότητας των χαρακτηριστικών ασφαλείας (άρθρο 3 παράγραφος 2, άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β), άρθρο 6, άρθρο 8)

	<u>Ανεξαρτησία</u> – Απαίτηση παροχής τουλάχιστον ενός από τα στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας που χρησιμοποιείται σε χαρακτηριστικό ασφαλείας από ανεξάρτητο τρίτο πάροχο ο οποίος πληροί τα κριτήρια περί ανεξαρτησίας (άρθρο 3 παράγραφος 2, άρθρο 8) <u>Επαλήθευση της γνησιότητας των προϊόντων καπνού</u> – Διασφάλιση της δυνατότητας εντοπισμού και επαλήθευσης της γνησιότητας των προϊόντων καπνού που προορίζονται για την εθνική αγορά (άρθρο 7 παράγραφος 1) – Διασφάλιση της παροχής από τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς στα κράτη μέλη δειγμάτων προϊόντων καπνού κατόπιν αιτήματος, και ότι τα κράτη μέλη θέτουν, κατόπιν αιτήματος, δείγματα στη διάθεση της Επιτροπής (άρθρο 7 παράγραφος 2) – Αμοιβαία συνδρομή για την υποστήριξη άλλων κρατών μελών για την εξακρίβωση της γνησιότητας των προϊόντων καπνού που προορίζονται για τις εθνικές αγορές τους (άρθρο 7 παράγραφος 3)
Κατασκευαστές και εισαγωγείς	<u>Στοιχεία εξακρίβωσης της γνησιότητας και χαρακτηριστικά ασφαλείας</u> – Διασφάλιση ότι είναι γνωστές οι πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις κάθε κράτους μέλους σε σχέση με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας· διασφάλιση ότι τα συμμορφούμενα χαρακτηριστικά ασφαλείας εφαρμόζονται στις μονάδες συσκευασίας προϊόντων καπνού που διατίθενται στην αγορά των διαφόρων κρατών μελών της ΕΕ.

